

עת"א 41107/03/16 - ג'מאל עאסלה, נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 41107-03-16 עאסלה(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	ג'מאל עאסלה,
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר נגד ההחלטה שדחתה את בקשתו לצאת לחופשה חריגה על מנת להשתתף באירוע חתונה של בנו שאמור להתקיים ביום 8/4/16 ביישוב עראבה.

נימוקי העתירה :

דינו של העותר נגזר בהליך שהתקיים בבית משפט השלום בקריות. בגזר הדין מיום 8/3/16 (ת.פ. 15045/03/15) נגזרו עליו 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל בניכוי ימי מעצרו. על פי החלטת בית המשפט, החל העותר לרצות את עונשו לאלתר ביום מתן גזר הדין. בקשתו של העותר לעיכוב ביצוע נדחתה. העותר הגיש ערעור על גזר הדין וכן בקשה לעיכוב ביצוע שנדונה בבית המשפט המחוזי בחיפה (עפ"ג 30936/03/16) כשאחד הנימוקים לבקשה לעיכוב הביצוע הוא חתונת בנו. בית המשפט המחוזי דחה את הבקשה. בהתייחסו לנימוק של חתונת הבן, ציין בית המשפט כי עובדה זו איננה עילה לעיכוב ביצוע גזר הדין. יחד עם זאת, ציין בית המשפט שראוי ששב"ס יבחן לאלתר את עניינו של העותר, כאילו כבר הוגשה בקשה לאישור חופשה חריגה וזאת על מנת לאפשר לעותר למצות את ההליך, קודם למועד החתונה הצפוי. בית המשפט ציין כי חזקה על שב"ס שישקול ויביא בחשבון את העובדה שמדובר בחתונת בן ואת העובדה שסיבת החתונה אמורה להתקיים, כך לטענת העותר, במתחם מגורי המשפחה ולא באולם שמחות. בהחלטתו ציין בית המשפט כי ראוי שב"ס העותר תעביר במקביל, לידי היועצת המשפטית של שב"ס, גם את הנתונים המדויקים של מקום טקס החתונה כדי שגורמי שב"ס יוכלו לבחון את הבקשה בהתאם. בית המשפט ציין בהחלטתו כי אינו מביע עמדה באשר להחלטה שאמורה להינתן על ידי הגורם המוסמך בשב"ס.

העותר טוען כי החלטת שב"ס המסרב לאפשר לו חופשה חריגה לוקה בחוסר סבירות קיצוני, לאור הנסיבות החריגות

בהן מצא את עצמו העותר מאחורי סורג ובריח. העותר מציין כי עד למתן גזר הדין הוא היה משוחרר בתנאים ולא הפר תנאים אלה.

העותר הינו אסיר פלילי המרצה, כאמור, תקופת מאסר של 12 חודשים, לאחר שהורשע במעשה מגונה בקורבן אקראי של נערה בת 19 בתחנת אוטובוס. מסווג בקטגוריה א' בשל סוג העבירות בהן הורשע ובהתאם להוראות פקנ"צ.

תשובת המשיבה:

המשיבה פעלה בזריזות המתחייבת לאור החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה, ערכה את הבדיקות המתאימות והודיעה שהיא מתנגדת להוצאתו של העותר לחופשה מיוחדת. מציינת כי גורמי מב"ן שבדקו את העותר ביום 21/3/16 לא המליצו להיעתר לבקשה לחופשה חריגה. גורמי מב"ן קבעו כי מסוכנותו המינית של העותר לטווח הארוך ולטווח הקצר הינה גבוהה. העותר ביצע את העבירות בגינן נשפט לאחר שריצה כבר מאסר קודם בשל עבירות מין ובזמן שהוא היה תחת פיקוח לפי חוק ההגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, עובדה שיש בה כדי ללמד גם על מסוכנות רבות וגם על העדר מורא מפני החוק.

גורמי מב"ן מעריכים כי העותר חסר תובנה באשר לחומרת מעשיו, למניעים ולמצבי סיכון עבורו. לא ניתן לאיין את מסוכנותו של העותר בתנאים מגבילים, בוודאי לא כאשר מדובר באירוע רב משתתפים, משום שהתנהלותו ומעשיו של העותר הינם בלתי צפויים.

דין:

בשל סיווגו (קטגוריה א') העותר איננו זכאי להשתלב בסבב חופשות, גם לו היה מקיים את שאר תנאי הסף.

סעיף ז' לפרק ב' לפקנ"צ החופשות (פקנ"צ 04.40.00) קובע כי אסיר שסווג לקטגוריה א' תינתן לו חופשה רק מטעמים מיוחדים ורק באישור מפקד המחוז.

פרק ח' לפקודת החופשות סעיף לח' 2 קובע כי "נציב בית הסוהר או מפקד המחוז, לפי העניין, על פי המלצת הגורמים המנויים בסעיף ט לפרק ב' ולאחר אימות ובדיקת הטעם לחופשה המיוחדת רשאי לאשר חופשה מטעמים מיוחדים בשל..."

(ד) נישואין - לרגל טקס נישואי האסיר או נישואי קרוב משפחה מדרגה ראשונה של האסיר."

מהוראות הפקודה עולה שהחופשה המבוקשת הינה אכן מטעמים מיוחדים, ואולם, כפי שצוין לעיל, שיקול דעתו של מפקד המחוז מותנה בהמלצת הגורמים המנויים בסעיף ט.1.ט) של פרק ב' הקובע, כי כאשר מדובר באסיר שהוא עבריין מין, יש צורך בקבלת עמדת וועדת מב"ן.

אישור חופשה, כולל חופשה מיוחדת, נתון להחלטת הגורמים המוסמכים בשב"ס ובית המשפט יפעיל רק את הביקורת

השיפוטית על ההחלטה המנהלית, בהתאם למבחנים המנהליים, דהיינו סבירות ותקינות ההליך.

כאשר מדובר בעבריו מין שיש לגביו חוות דעת עדכנית וסמוכה של מב"ן המתנגדת לבקשה ליציאה לחופשה חריגה, לא בנקל יתערב בית המשפט בשיקול דעת הגורם המקצועי המסתמכת ולמעשה מותנית בהמלצת מב"ן.

מגזר הדין עולה שעבירותיו של העותר נעברו תמיד במקומות ציבוריים. על פי כתב האישום המתוקן, בעת שהתכופפה המתלוננת לעבר חברתה כדי להביט במכשיר הטלפון הסלולרי, ניגש העותר לעברה ואחז בחוזקה בעכוזה ובאיבר מינה מעל בגדיה, ללא הסכמתה ולשם גירוי, ביזוי או סיפוק מיני. בגזר הדין מפורטים המקרים הקודמים בהם הורשע העותר ואף נגזר עליו עונש מאסר בפועל. במקרה אחד המתלוננת פסעה בשביל המוביל לבניין מגוריה והעותר עשה בה מעשה מגונה בכח, תפס בכתפיה, נגע בגבה ובישבנה לשם סיפוק, גירוי או ביזוי מיני.

במקרה אחר בעת שישבה מתלוננת, קטינה כבת 12.5 בתחנת אוטובוס, כשהבחין בה העותר ניגש אליה נגע בירכה, התיישב בצמוד אליה, הרים את החלק הקדמי של החצאית שלבשה, חשף את ירכיה ונגע במותניה.

עוד צוין בגזר הדין שהנאשם מודע לכך שקיימת לו בעיה מבחינה מינית, אך הוא מתקשה להסביר את מהות הבעיה ומתנגד לטיפול שהוצע לו ולמסגרת הטיפול שהוצעה, תוך שהוא ממזער ממעשיו בפני שירות המבחן. שירות המבחן התרשם שהנאשם ממוקד בצרכיו, מתקשה לגלות אמפתיה לזולת ומשתמש בעיוותי חשיבה על מנת להסביר את ביצוע מעשיו.

שירות המבחן הצביע כי קיים סיכון גבוה להישנות התנהגות דומה בעתיד, בלא התערבות טיפולית ועל כן המליץ לבחון אפשרות שיבוצו של העותר בתכנית ייעודית לעברייני מין בתוך כותלי הכלא. הנאשם ביצע את העבירה האחרונה כשהיה תחת צו פיקוח בגין העבירות הקודמות.

בחוות הדעת המפורטת של מב"ן מיום 29/3/16 צוין כי שילובם של גורמי הסיכון הסטטיים, גורמי הסיכון הדינאמיים, המבוססים על הספרות המקצועית בתחום הערכת המסוכנות המינית וההתרשמות הקלינית, מצביעים על כך שרמת המסוכנות המינית הינה גבוהה הן לטווח הקצר והן לטווח הארוך, על כן, הם אינם ממליצים על יציאתו של העותר לחופשה חריגה לרגל נישואי בנו.

בחוות הדעת של מב"ן מצוין שהעותר שולל תכנון מוקדם, לא מגלה מודעות למניעים המובילים למעשים וללא מודעות למצבי סיכון עבורו. מתאר את מעשיו כמתרחשים בפתאומיות ובכך קשה לצפות מתי עלול לפגוע שוב. העותר פגע בקורבנות המשתייכים לקבוצות גיל שונות, גם בקטינה וגם בבגירות ובכך למעשה קשה לצפות את הקורבנות הפוטנציאליים.

בהתייחס לטענה שהעותר טען בעתירתו כי היה במעצר בית, מצוין בחוות דעת מב"ן כי תנאי מעצר הבית כללו מעצר בית מלא באיזוק אלקטרוני. תנאים אלה שונים מנסיבות אירוע החתונה בו מבקש העותר להשתתף, אירוע רב משתתפים שעלולים להיות בו קורבנות פוטנציאליים וכאשר לאור נסיבות האירוע יכולת הפיקוח באירועים מסוג זה הינה נמוכה יותר.

כאמור, החלטת הגורם המוסמך שמסתמכת על חוות דעת מקצועית ועל רקע העבירות בהן הורשע העותר ובגינן ריצה בעבר ומרצה כעת עונש מאסר, הינה סבירה ואין כל מקום להתערב בה.

אשר על כן, אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, כ"ז אדר ב' תשע"ו, 06 אפריל 2016, בהעדר
הצדדים.